Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2025)0098

9. rapport om økonomisk og social samhørighed

Europa-Parlamentets beslutning af 8. maj 2025 om den 9. rapport om økonomisk og social samhørighed (2024/2107(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til artikel 2 og 3 i traktaten om Den Europæiske Union,

– der henviser til artikel 4, artikel 162, artikel 174-178 og artikel 349 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik[1],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1058 af 24. juni 2021 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden[2],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1059 af 24. juni 2021 om særlige bestemmelser for målet om europæisk territorialt samarbejde (Interreg), der støttes af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og de eksterne finansieringsinstrumenter[3],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1057 af 24. juni 2021 om oprettelse af Den Europæiske

1 EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
2 EUT L 231 af 30.6.2021, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
3 EUT L 231 af 30.6.2021, s. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj.

Socialfond Plus (ESF+) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1296/2013[1],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1056 af 24. juni 2021 om oprettelse af Fonden for Retfærdig Omstilling[2]

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013[3],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/460 af 30. marts 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013 og (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår særlige foranstaltninger til mobilisering af investeringer i medlemsstaternes sundhedssystemer og andre dele af deres økonomier som reaktion på covid-19-udbruddet (investeringsinitiativ som reaktion på coronavirusset)[4],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/558 af 23. april 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013 og (EU) nr. 1303/2013 for så vidt angår særlige foranstaltninger med henblik på at give ekstraordinær fleksibilitet med hensyn til anvendelsen af de europæiske struktur- og investeringsfonde som reaktion på covid-19-udbruddet[5]

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/461 af 30. marts 2020 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2012/2002 med henblik på at yde finansiel bistand til medlemsstater og til lande, der forhandler om tiltrædelse af Unionen, som er alvorligt berørt af en større folkesundhedskrise[6],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/2221 af 23. december 2020 om ændring af forordning (EU)

---

1 EUT L 231 af 30.6.2021, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.
2 EUT L 231 af 30.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
3 EUT L 435 af 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.
4 EUT L 99 af 31.3.2020, s. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/460/oj.
5 EUT L 130 af 24.4.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/558/oj.
6 EUT L 99 af 31.3.2020, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/461/oj.

nr. 1303/2013 for så vidt angår supplerende midler og gennemførelsesordninger med henblik på at yde bistand til fremme af kriseafhjælpning i forbindelse med covid-19-pandemien og dens sociale konsekvenser og til forberedelse af en grøn, digital og modstandsdygtig genopretning af økonomien (REACT-EU)[1],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/562 af 6. april 2022 om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013 og (EU) nr. 223/2014 for så vidt angår samhørighedsaktionen for flygtninge i Europa (CARE)[2],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2039 af 19. oktober 2022 om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013 og (EU) 2021/1060 for så vidt angår yderligere fleksibilitet til håndtering af konsekvenserne af Den Russiske Føderations militære aggression FAST (fleksibel bistand til områder) – CARE[3],

– der henviser til URBACT-programmet for bæredygtigt bysamarbejde, der blev oprettet i 2002,

– der henviser til EU's dagsorden for byerne af 30. maj 2016,

– der henviser til den europæiske territoriale dagsorden 2030 af 1. december 2020,

– der henviser til den 9. samhørighedsrapport, som Kommissionen offentliggjorde den 27. marts 2024[4], og til Kommissionens meddelelse af 27. marts 2024 om den 9. samhørighedsrapport (COM(2024)0149),

– der henviser til undersøgelsen med titlen "The future of EU cohesion: Scenarios and their impacts on regional inequalities" (samhørigheden i EU: scenarier og deres indvirkninger på regionale uligheder), udgivet af Europa-Parlamentets Forskningstjeneste i december 2024,

– der henviser til Kommissionens rapport fra februar 2024 med titlen "Forging a sustainable future together: Cohesion for a competitive and inclusive Europe" (opbygning af en bæredygtig fremtid i

---

1 EUT L 437 af 28.12.2020, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2221/oj.

2 EUT L 109 af 8.4.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/562/oj.

3 EUT L 275 af 25.10.2022, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2039/oj.

4 Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik, *9. rapport om økonomisk, social og territorial samhørighed*, 2024.

fællesskab: samhørighed for et konkurrencedygtigt og inklusivt Europa)[1],

– der henviser til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 31. maj 2024 om den 9. samhørighedsrapport[2],

– der henviser til Det Europæiske Regionsudvalgs resolution af 21. november 2024 med titlen "En ny samhørighedspolitik efter 2027, der ikke lader nogen i stikken. RU's reaktion på rapporten fra gruppen på højt plan vedrørende samhørighedspolitikkens fremtid og den 9. samhørighedsrapport",

– der henviser til rapporten med titlen "The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe" (fremtiden for den europæiske konkurrenceevne: en konkurrenceevnestrategi for Europa), udgivet af Kommissionen den 9. september 2024,

– der henviser til den aftale, som blev vedtaget på den 21. partskonference under FN's rammekonvention om klimaændringer (COP21) i Paris den 12. december 2015 (Parisaftalen),

– der henviser til undersøgelsen med titlen "Streamlining EU Cohesion Funds: addressing administrative burdens and redundancy" (strømlining af midler fra EU's samhørighedspolitik: tackling af administrative byrder og overflødig administration), der blev offentliggjort af Generaldirektoratet for Unionens Interne Politikker i november 2024[3],

– der henviser til en forordning af Europa-Parlamentet og Rådetaf 7. maj 2025 om et nyt instrument til grænseregioners udvikling og vækst i EU (BRIDGEforEU)[4],

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 3. maj 2022 med titlen "Mennesket i centrum, sikring af bæredygtig og inklusiv vækst og

---

1 Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik, *Forging a sustainable future together: Cohesion for a competitive and inclusive Europe – Report of the High-Level Group on the Future of Cohesion Policy* (opbygning af en bæredygtig fremtid i fællesskab: samhørighed for et konkurrencedygtigt og inklusivt Europa – rapport fra gruppen på højt plan vedrørende samhørighedspolitikkens fremtid), februar 2024.

2 EUT C, C/2024/4668, 9.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4668/oj.

3 Europa-Parlamentet: Temaafdeling for struktur- og samhørighedspolitik, Generaldirektoratet for Interne Politikker, *Streamlining EU Cohesion Funds: addressing administrative burdens and redundancy* (strømlining af midler fra EU's samhørighedspolitik: tackling af administrative byrder og overflødig administration), 2024.

4 Endnu ikke offentliggjort i EUT.

udnyttelse af potentialet i EU's regioner i den yderste periferi" (COM(2022)0198),

– der henviser til udtalelsen i form af en skrivelse fra Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter[1],

– der henviser til sin beslutning af 25. marts 2021 om samhørighedspolitik og regionale miljøstrategier i kampen mod klimaændringer[2],

– der henviser til sin beslutning af 20. maj 2021 om vending af den demografiske udvikling i EU's regioner ved hjælp af samhørighedspolitikkens instrumenter[3],

– der henviser til sin beslutning af 14. september 2021 med titlen "Et stærkere partnerskab med regionerne i den yderste periferi"[4],

– der henviser til sin beslutning af 15. september 2022 om økonomisk, social og territorial samhørighed i EU: den 8. samhørighedsrapport[5],

– der henviser til sin beslutning af 21. november 2023 om muligheder for at øge pålideligheden af revisioner og kontroller foretaget af nationale myndigheder ved delt forvaltning[6],

– der henviser til Europa-Parlamentets beslutning af 23. november 2023 om udnyttelse af talent i Europas regioner[7],

– der henviser til Parlamentets beslutning af 14. marts 2024 med titlen "Samhørighedspolitikken for 2014-2020 – gennemførelse og resultater i medlemsstaterne[8],

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til betænkning fra Regionaludviklingsudvalget (A10-0066/2025),

A. der henviser til, at samhørighedspolitikken er en grundsten i EU's politikker og er EU's vigtigste redskab for så vidt angår investeringer i økonomisk, social og territorial udvikling, samt for bidrag til målene i den europæiske grønne pagt, i hele EU under dets flerårige

---

1 Endnu ikke offentliggjort i EUT.
2 EUT C 494 af 8.12.2021, s. 26.
3 EUT C 15 af 12.1.2022, s. 125.
4 EUT C 117 af 11.3.2022, s. 18.
5 EUT C 125 af 5.4.2023, s. 100.
6 EUT C, C/2024/4207, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4207/oj.
7 EUT C, C/2024/4225, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4225/oj.
8 EUT C, C/2024/6562, 12.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6562/oj.

finansielle rammer for perioderne 2014-2020 og 2021-2027; der henviser til, at samhørighedspolitikken – som fastsat i traktaterne – er afgørende for et velfungerende og blomstrende indre marked ved at fremme udviklingen i alle regioner i EU og navnlig de mindre udviklede regioner;

B. der henviser til, at samhørighedspolitikken har fremmet økonomisk, social og territorial konvergens i EU, navnlig ved at øge bruttonationalprodukterne, f.eks. i de central- og østeuropæiske EU-medlemsstater, som steg fra 43 % af EU-gennemsnittet i 1995 til ca. 80 % i 2023; der henviser til, at den 9. samhørighedsrapport fremhæver, at samhørighedspolitikken ved udgangen af 2022 støttede over 4,4 millioner virksomheder og skabte mere end 370 000 arbejdspladser i disse virksomheder; der henviser til, at den også understreger, at samhørighedspolitikken skaber et betydeligt investeringsafkast, og at hver euro, der bliver investeret i 2014-2020-programmet og 2021-2027-programmet, vil have genereret 1,3 euro i yderligere BNP i Unionen i 2030; der henviser til, at samhørighedspolitikken i gennemsnit udgjorde ca. 13 % af de samlede offentlige investeringer i EU[1];

C. der henviser til Kommissionens rapport om den langsigtede vision for EU's landdistrikter, som blev fremlagt sammen med den 9. samhørighedsrapport, hvorved det understreges, at 24,6 mia. EUR eller 8 % af midlerne i den fælles landbrugspolitiks søjle for landdistriktsudvikling er rettet mod investeringer i landdistrikterne på andre områder end landbrug, hvilket danner grundlag for en drøftelse af landdistrikternes fremtid;

D. der henviser til, at samhørighedspolitikken mellem 2021 og 2027 vil have investeret over 140 mia. EUR i den grønne og den digitale omstilling[2] for at bidrage til at forbedre netværk og infrastruktur, støtte naturbevarelse, forbedre grønne og digitale færdigheder og fremme jobskabelse og tjenester for offentligheden;

E. der henviser til, at der på trods af samhørighedspolitikkens bredt anerkendte og dokumenterede positive indvirkning på den sociale, økonomiske og territoriale konvergens fortsat er betydelige udfordringer, som navnlig er præget af udviklingsforskelle på subnationalt plan, inden for regioner og i regioner, der er fanget i en udviklingsfælde, og af klimaændringernes indvirkning på demografi, den grønne og den digitale omstilling og konnektivitet, men også med hensyn til bæredygtig økonomisk udvikling, navnlig i de mindst udviklede regioner og landdistrikter og fjerntliggende områder;

---

1 Europa-Kommissionen: *9. rapport om økonomisk, social og territorial samhørighed*, op.cit.

2 Europa-Kommissionen: *9. rapport om økonomisk, social og territorial samhørighed*, op.cit.

F. der henviser til, at samhørighedspolitikken og EU's sektorprogrammer gentagne gange og effektivt har hjulpet regionerne til at reagere effektivt på nødsituationer og asymmetriske chok såsom covid-19-krisen, brexit, energikrisen og flygtningekrisen som følge af den russiske invasion af Ukraine samt af naturkatastrofer, selv om den er en langsigtet strukturpolitik og ikke er et krisestyringsværktøj eller en finansieringsmekanisme, der generelt anvendes i nødsituationer; der henviser til, at sådanne kriser har forsinket gennemførelsen af de europæiske struktur- og investeringsfonde, og at et betydeligt antal projekter, der er finansieret med midlerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten, har tegnet sig for størstedelen af de projekter, der var berammet som investeringer under samhørighedspolitikken;

G. der henviser til, at de lovgivningsmæssige rammer for anvendelsen og forvaltningen af samhørighedspolitikkens instrumenter og fonde – på trods af de foranstaltninger, der allerede er truffet for perioderne 2014-2020 og 2021-2027 – bør forenkles yderligere og at interoperable digitale værktøjer bør anvendes bedre og udvikles, herunder gennem etablering af digitaliserede one-stop-servicecentre, der har til formål at mindske den administrative byrde, øge fleksibiliteten i forvaltningen af midler og sætte fart i betalingerne, ikke kun for de relevante myndigheder, men også for de endelige støttemodtagere; der henviser til, at det er nødvendigt at øge mulighederne for at anvende midler mere fleksibelt, herunder muligheden for at finansiere udviklingen af produkter med dobbelt anvendelse; der henviser til, at det er af allerstørste betydning at formulere en fremtidig samhørighedspolitik med en strategisk fremdrift i løbet af den samlede finansieringsperiode, men som dog bør kunne revurderes midtvejs i finansieringsperioden;

H. der henviser til, at den lave absorptionsgrad for samhørighedspolitikkens fonde for 2021-2027, der i øjeblikket kun er på 6 %, ikke skyldes manglende behov i medlemsstaterne eller regionerne, men snarere skyldes forsinkelser i godkendelsen af operationelle programmer, overgangsperioden mellem finansielle rammer, de nationale forvaltningsmyndigheders prioritering af NextGenerationEU, begrænset administrativ kapacitet og komplekse bureaukratiske procedurer; der henviser til, at medlemsstaterne og regionerne ikke har travlt med at absorbere alle tilgængelige midler, idet de forventer en mulig forlængelse i henhold til N+2- eller N+3-reglerne;

I. der henviser til, at radikale ændringer af de lovgivningsmæssige rammer for samhørighed fra en programmeringsperiode til den næste bidrager til at generere usikkerhed blandt de ansvarlige myndigheder og støttemodtagere, overregulere lovgivningen, øge fejlhyppigheden (og de deraf følgende negative omdømmemæssige og finansielle konsekvenser), forsinke gennemførelsen og i sidste

ende fører til utilfredshed blandt støttemodtagerne og resten af befolkningen;

J. der henviser til, at der undertiden er konkurrence mellem samhørighedsfonde, nødfonde og sektorpolitikker;

K. der henviser til, at de demografiske ændringer varierer betydeligt fra EU-region til EU-region, idet befolkningen i nogle medlemsstater står over for et forventet fald i de kommende år, mens andre forventes at vokse; der henviser til, at demografiske forandringer også finder sted mellem regioner, herunder ved at flytte væk fra meget afsides beliggende regioner, men at de generelt består af flytning fra landdistrikter til byområder i medlemsstaterne, hvor kvinder i højere grad end mænd forlader landdistrikterne, men også til storbyområder, hvor landsbyerne omkring store byer har svært ved at investere i grundlæggende infrastruktur; der henviser til, at leveringen af væsentlige tjenester såsom sundhedspleje, uddannelse og transport skal styrkes i alle regioner med særligt fokus på landdistrikter og fjerntliggende områder; der henviser til, at der er behov for et stærkere fokus på områder, der lider under affolkning og utilstrækkelige tjenester, hvilket kræver målrettede foranstaltninger for at få unge mennesker til at blive gennem iværksætterprojekter, landbrug af høj kvalitet og bæredygtig turisme;

L. der henviser til, at det er afgørende at tage hensyn til den aldrende befolkning for at sikre retfærdighed mellem generationerne og dermed styrke deltagelsen, navnlig blandt unge;

M. der henviser til, at byområder belastes af nye udfordringer som følge af såvel befolkningstilstrømningen til byerne som de stigende bolig- og energipriser, hvilket gør det nødvendigt at opføre boliger og træffe nye miljøbeskyttelses- og energibesparende foranstaltninger såsom fremskyndet gennemgribende renovering for at bekæmpe energifattigdom og fremme energieffektiviteten; der henviser til, at EU's samhørighedspolitik bør bidrage til et økonomisk overkommeligt og tilgængeligt boligmarked for alle mennesker i EU, navnlig for lav- og mellemindkomsthusstande, byboere, familier med børn, kvinder og unge;

N. der henviser til, at en effektiv gennemførelse af EU's dagsorden for byerne kan forbedre byernes evne til at bidrage til samhørighedsmålene, forbedre borgernes livskvalitet og sikre en mere effektiv anvendelse af EU's finansielle ressourcer;

O. der henviser til, at der skal lægges særlig vægt på såvel landdistrikter som områder, der er påvirket af industriel omstilling, og på EU-områder, der lider af alvorlige og permanente naturbetingede eller demografiske ulemper, hjerneflugt, klimarelaterede risici og vandknaphed, såsom de meget afsides

beliggende regioner, og navnlig øer, der er beliggende i deres periferier eller i EU's periferi, sparsomt befolkede regioner, øer, bjergområder og grænseoverskridende regioner samt kyst- og havregioner;

P. der henviser til, at Ruslands angrebskrig mod Ukraine har skabt en ny geopolitisk virkelighed, der har haft en stærk indvirkning på beskæftigelsen, den økonomiske udvikling og de økonomiske muligheder samt den generelle velfærd for den befolkning, der bor i regioner, der grænser op til Ukraine og Moldova, og at disse regioner derfor har brug for særlig opmærksomhed og støtte, herunder ved at tilpasse samhørighedspolitikken tilsvarende; der henviser til, at denne krig har medført et hidtil uset antal mennesker, der søger tilflugt i EU, hvilket ligger de lokale samfund og serviceydelser yderligere til last; der henviser til, at EU's fælles sikkerhed er stærkt afhængig af levedygtigheden og velfærden for de regioner, der ligger ved EU's ydre grænser;

Q. der henviser til, at den unikke situation i Nordirland kræver en skræddersyet tilgang, der bygger på fordelene ved PEACE-programmerne og undersøger, hvordan en bredere samhørighedspolitik kan gavne forsoningsprocessen;

R. der henviser til, at 79 % af de borgere, der er bekendt med EU-finansierede projekter under samhørighedspolitikken, mener, at EU-finansierede projekter har en positiv indvirkning på regionerne[1], hvilket bidrager til en positiv holdning til EU;

S. der henviser til, at den generelle bevidsthed om EU-finansierede projekter under samhørighedspolitikken er faldet med to procentpoint siden 2021[2], hvilket betyder, at der bør tilstræbes større decentralisering, så samhørighedspolitikken kan bringes endnu tættere på borgerne;

1. insisterer på, at samhørighedspolitikkens regionale og lokale fokus, stedbaserede tilgang og strategiske planlægning samt dens decentraliserede programmerings- og gennemførelsesmodel baseret på partnerskabsprincippet med styrket gennemførelse og den europæiske adfærdskodeks, involvering af økonomiske og civilsamfundsmæssige aktører, samt flerniveaustyring, er centrale og positive elementer i politikken og afgørende for dens effektivitet; er af den faste overbevisning, at denne model for samhørighedspolitikken bør videreføres i alle regioner som EU's vigtigste langsigtede investeringsinstrument for at mindske uligheder, sikre økonomisk, social og territorial samhørighed og

---

1 Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik og koordineret af Generaldirektoratet for Kommunikation, *borgernes kendskab til og opfattelse af EU's regionalpolitik*, Flash Eurobarometer-undersøgelse nr. 531, 2023

2 Flash Eurobarometer-undersøgelse nr. 531, op.cit.

stimulere regional og lokal bæredygtig vækst i overensstemmelse med EU-strategierne, beskyttelsen af miljøet og som en vigtig bidragyder til EU's konkurrenceevne og retfærdige omstilling samt til at håndtere kommende nye udfordringer;

2. opfordrer til en klar afgrænsning mellem samhørighedspolitikken og andre instrumenter for at undgå overlapninger og konkurrence mellem EU-instrumenter, sikre komplementaritet mellem de forskellige interventioner og øge EU-støttens synlighed og læsbarhed; bemærker i denne kontekst, at midlerne under genopretnings- og resiliensfaciliteten er afsat til økonomisk udvikling og vækst uden specifikt fokus på økonomisk, social og territorial samhørighed mellem regioner; er bekymret over Kommissionens planer om at anvende en resultatbaseret tilgang til de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene); anerkender, at resultatbaserede mekanismer kan være medvirkende til at gøre politikken mere effektiv og resultatorienteret, men advarer mod, at denne model pålægges universalløsninger, og udtrykker alvorlig tvivl om ideerne om at knytte udbetalingen af ESI-fondene sammen med opfyldelsen af centralt definerede reformmål – og i endnu højere grad, såfremt reformmålene ikke falder ind under kompetenceområdet for det regionale niveau;

3. er imod enhver form for top-down-centraliseringsreform af EU's finansieringsprogrammer, herunder programmer under delt forvaltning såsom samhørighedspolitikken og den fælles landbrugspolitik, og går ind for en større decentralisering af beslutningstagningen til det lokale og regionale niveau; opfordrer til øget inddragelse af lokale og regionale myndigheder og økonomiske aktører og civilsamfundsaktører i alle faser af EU's programmer med delt forvaltning, fra forberedelse og programmering til gennemførelse, aflevering og evaluering, under hensyntagen til, at den økonomiske og sociale udvikling af og den territoriale samhørighed mellem regionerne kun kan opnås på grundlag af et godt samarbejde mellem alle aktører;

4. understreger, at Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) sammen med fondene under samhørighedspolitikken spiller en central rolle i støtten til landdistrikterne; understreger, at ELFUL's udformning skal tilpasses reglerne for fondene under samhørighedspolitikken for at fremme synergier og lette projekter, der modtager støtte fra flere fonde, til udvikling af landdistrikter;

5. er overbevist om, at samhørighedspolitikken kun kan fortsætte med at spille sin rolle, hvis den har solid finansiering; understreger, at dette indebærer, at fremtidig samhørighedspolitik skal forsynes med en solid finansiering for den finansielle periode efter 2027; understreger, at det er nødvendigt at tilvejebringe finansiering, der er ambitiøs og let tilgængelig nok til, at samhørighedspolitikken

fortsat kan udfylde sin rolle som EU's vigtigste investeringspolitik, samtidig med at fleksibiliteten til at imødegå potentielle nye udfordringer bevares, inklusive muligheden for at finansiere udviklingen af produkter med dobbelt anvendelse, og ved at gøre det muligt for lokale myndigheder, interessenter og støttemodtagere at fremme lokal udvikling på en effektiv måde; er af den faste overbevisning, at kapaciteten til at tilbyde fleksible svar på uforudsigelige udfordringer ikke bør ske på bekostning af samhørighedspolitikkens klare langsigtede strategiske fokus og mål;

6. understreger betydningen af EU's næste flerårige finansielle ramme (FFR) og midtvejsevalueringen af programmerne under samhørighedspolitikken 2021-2027 for den fremtidige udformning af samhørighedspolitikken; gentager behovet for en mere ambitiøs samhørighedspolitik efter 2027 i den næste FFR for 2028-2034; opfordrer derfor til, at den kommende FFR sikrer, at samhørighedspolitikken fortsætter med at modtage mindst det samme finansieringsniveau som i den nuværende periode i reelle tal; opfordrer desuden til, at samhørighedspolitikken forbliver et separat udgiftsområde i den nye FFR; understreger, at samhørighedspolitikken bør beskyttes mod statistiske effekter, der kan ændre regioners støtteberettigelse ved at ændre EU's gennemsnitlige BNP; gentager behovet for nye egne EU-indtægter;

7. foreslår derfor, at den næste FFR er mere lydhør over for uforudsete behov, herunder med tilstrækkelige margener og fleksibilitet fra starten; understreger imidlertid i denne forbindelse, at samhørighedspolitikken ikke er et kriseinstrument, og at den ikke bør afvige fra dens vigtigste mål, nemlig dens langsigtede investeringskarakter; opfordrer til, at Den Europæiske Unions Solidaritetsfond styrkes, herunder i forbindelse med dens forfinansiering, så den bliver mindre bureaukratisk og lettere tilgængelig, med henblik på at udvikle et passende instrument, der er i stand til at reagere hensigtsmæssigt på de økonomiske, sociale og territoriale konsekvenser af fremtidige naturkatastrofer eller sundhedskriser; understreger behovet for, at Parlamentet har tilstrækkelig kontrol over alle nødfonde og -instrumenter;

8. anerkender behovet for også at anvende nomenklaturen for statistiske regionale enheder (NUTS 3-nomenklaturen) i specifikke tilfælde på en måde, der anerkender, at der findes udviklingsmæssige uligheder i alle NUTS 2-regioner; er af den opfattelse, at det regionale BNP pr. indbygger skal forblive det vigtigste kriterium for fastsættelse af medlemsstaternes tildelinger under samhørighedspolitikken; glæder sig over, at Kommissionen efter Parlamentets vedvarende opfordringer er begyndt at overveje

yderligere kriterier[1] såsom drivhusgasemissioner, befolkningstæthed, uddannelsesniveau og arbejdsløshed med henblik på at give et bedre socioøkonomisk overblik over regionerne;

9. understreger, at konditionalitet vedrørende retsstatsprincippet er en overordnet betingelse, hvorved respekten for retsstatsprincippet anerkendes og håndhæves, og som også en grundlæggende betingelse for finansiering af samhørighedspolitikken, for at sikre, at Unionens ressourcer anvendes på en gennemsigtig, retfærdig og ansvarlig måde med forsvarlig økonomisk forvaltning; mener, at det er nødvendigt at styrke respekten for retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder og at sikre, at alle foranstaltninger er i overensstemmelse med støtten af demokratiske principper, ligestilling mellem kønnene og menneskerettigheder, herunder arbejdstagerrettigheder, handicappedes og børns rettigheder, i forbindelse med gennemførelsen af samhørighedspolitikken; fremhæver den vigtige rolle, som Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig og Den Europæiske Anklagemyndighed spiller med hensyn til at beskytte Unionens finansielle interesser;

10. opfordrer til yderligere bestræbelser på at forenkle de regler og administrative procedurer, der gælder for samhørighedsfondene på EU-plan, nationalt plan og regionalt plan, og gøre dem mere fleksible, styrke synergierne mellem dem og strømline dem, idet der fuldt ud drages fordel af de tilgængelige teknologier for at øge midlernes tilgængelighed og effektivitet, idet der bygges videre på den eksisterende og veletablerede ramme for delt forvaltning, med henblik på at styrke tilliden blandt brugerne og dermed tilskynde en bredere vifte af økonomiske aktører og civilsamfundsaktører til at deltage i projekter, der støttes, og maksimere fondenes virkning; opfordrer til flere initiativer, der muliggør bedre absorption af samhørighedsfondene, herunder øgede samfinansieringsniveauer, højere forfinansieringssatser og hurtigere tilbagebetaling af investeringer; opfordrer til, at lokalforvaltninger, navnlig i mindre kommuner, modtager teknisk uddannelse med henblik på en bedre administrativ forvaltning af midlerne; understreger derfor vigtigheden af at styrke princippet om én enkelt revision, yderligere at udvide forenklede omkostningsmuligheder og reducere dobbeltkontroller og -revisioner, der overlapper med det nationale og regionale tilsyn med det samme projekt og den samme støttemodtager, med henblik på at udrydde muligheden for at gentage fejl i de efterfølgende gennemførelsesår;

11. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at give regionerne større fleksibilitet allerede i programmeringsfasen for at imødekomme deres særlige behov og særlige forhold og

---

1 Den Europæiske Revisionsret, *Kortfattet sagsgennemgang – Tildelingen af samhørighedsmidler til medlemsstaterne i 2021-2027*, marts 2019.

understreger behovet for at inddrage økonomiske aktører og civilesamfundsaktører; understreger, at tematisk koncentration var et centralt element i tilpasningen af samhørighedspolitikken til Europa 2020-målene; anmoder derfor Kommissionen om at fremlægge alle resultater vedrørende gennemførelsen af tematisk koncentration og om at drage erfaringer med henblik på fremtidige lovgivningsforslag;

12. anerkender, at den grønne, den digitale og den demografiske omstilling giver store udfordringer, men også muligheder for at nå målet om økonomisk, social og territorial samhørighed; anerkender, at højindkomstområder statistisk kan skjule de økonomiske problemer i en region; er klar over risikoen for en udvidelse af de regionale forskelle, en forværring af de sociale uligheder og en stigende "utilfredshedsgeografi" i forbindelse med omstillingsprocessen; understreger behovet for at nå EU's bæredygtigheds- og klimamål og fastholde fælles økonomisk vækst ved at styrke Unionens konkurrenceevne; opfordrer derfor til en europæisk strategi, der sikrer en harmonisk vækst inden for Unionen og imødekommer de enkelte regioners specifikke behov; er stærkt engageret i at fortsætte den grønne og den digitale omstilling, da det vil skabe muligheder, som vil forbedre EU's konkurrenceevne; understreger behovet for at investere i infrastrukturprojekter, der forbedrer konnektiviteten, især inden for bæredygtig, intelligent transport samt energi og digitale netværk, og sikrer, at alle regioner, herunder fjerntliggende og mindre udviklede regioner, er fuldt integreret i det indre marked og drager lige stor fordel af de muligheder, det giver; understreger i den forbindelse behovet for at støtte udviklingen af grønne industrier og fremme lokale særpræg og traditioner for at øge det økonomiske miljøs og civilsamfundets modstandsdygtighed over for fremtidige udfordringer;

13. opfordrer indtrængende til, at samhørighedspolitikken forbliver sammenhængende og giver et skub i retning af øget innovation og færdiggørelse af EU's indre marked i overensstemmelse med konklusionerne i Draghirapporten om europæisk konkurrenceevne; understreger i forbindelse med regionale forskelle problemet med den vedvarende innovationskløft og slår til lyd for en skræddersyet, stedbaseret tilgang til fremme af innovation og økonomisk konvergens på tværs af regioner og reduktion af innovationskløften; opfordrer til en stærkere rolle for lokal og regional innovation i forbindelse med opbygningen af konkurrencedygtige forsknings- og innovationsøkosystemer og fremme af territorial samhørighed; peger på nye EU-initiativer såsom regionale innovationsknudepunkter og partnerskaber for regional innovation, der har til formål at forbinde områder med forskellige innovationsniveauer og bygge bro over innovationskløften; mener, at denne tilgang vil styrke den regionale autonomi og give de lokale og regionale myndigheder mulighed for at forme EU's politikker og mål i overensstemmelse med deres

specifikke behov, karakteristika og kapacitet, samtidig med at partnerskabsprincippet bevares;

14. er overbevist om, at samhørighedspolitikken fortsat skal fremme princippet om retfærdig omstilling og imødekomme regionernes specifikke behov, samtidig med at ingen områder og ingen mennesker lades i stikken; opfordrer til fortsat finansiering af processen for retfærdig omstilling, idet Fonden for Retfærdig Omstilling integreres fuldt ud i forordningen om fælles bestemmelser og udstyres med flere finansielle midler til programmeringsperioden efter 2027; understreger ikke desto mindre behovet for at vurdere indvirkningen af Fonden for Retfærdig Omstilling på omstillingen i de støtteberettigede regioner og finpudse dens tilgang i forbindelse med den nye FFR på grundlag af resultaterne af denne vurdering og de konkrete foranstaltninger til at sikre de berørte samfunds økonomiske og sociale velfærd, samtidig med at det sikres, at den forbliver en del af samhørighedspolitikken;

15. understreger behovet for at forbedre forholdet mellem samhørighedspolitikken og EU's økonomiske forvaltning og herved undgå en sanktionsorienteret tilgang; påpeger, at det europæiske semester bør være i overensstemmelse med samhørighedspolitikkens mål i henhold til artikel 174 og 175 i TEUF; opfordrer til, at regionerne deltager i opfyldelsen af disse mål, og til en stærkere territorial tilgang; opfordrer til en refleksionsproces vedrørende begrebet makroøkonomisk konditionalitet og vedrørende muligheden for at undersøge, om dette begreb kan erstattes med nye former for konditionalitet, som bedre afspejler kommende udfordringer;

16. er bekymret over det stigende antal regioner, der er fanget i en udviklingsfælde, som stagnerer økonomisk, og som lider under en kraftig demografisk tilbagegang og begrænset adgang til væsentlige tjenester; opfordrer derfor til en opjustering af samfinansieringen af projekter, der har til formål at styrke væsentlige tjenester; understreger den rolle, som samhørighedspolitikkens instrumenter spiller med hensyn til at støtte forskellige regioner og lokalområder, der står over for demografiske udfordringer, som påvirker folks reelle muligheder for at blive boende, herunder bl.a. udfordringer i forbindelse med affolkning, aldring, hjerneflugt, kønsskævheder, mangel på kvalificeret arbejdskraft og ubalancer i arbejdsstyrken på tværs af regioner; anerkender behovet for målrettede økonomiske incitamenter og strukturelle interventioner for at modvirke disse fænomener; opfordrer i den forbindelse til gennemførelse af målrettede programmer for at tiltrække, udvikle og fastholde talenter, især i regioner, der oplever en betydelig afvandring af kvalificeret arbejdskraft, ved at fremme uddannelses- og kulturtilbud, iværksætteri og innovationsøkosystemer, der er i overensstemmelse med lokale og regionale økonomiske behov og muligheder;

17. anerkender betydningen af at støtte og finansiere specifikke løsninger for regioner med langvarige og alvorlige økonomiske vanskeligheder eller omfattende naturbetingede og demografiske ulemper af permanent art; gentager behovet for at fastholde og forbedre udbuddet af tjenesteydelser (såsom uddannelse og sundhedspleje), transport og digital konnektivitet i disse regioner, fremme deres økonomiske diversificering og jobskabelse og hjælpe dem med at håndtere udfordringer såsom landsbydød, befolkningsaldring, fattigdom, affolkning, ensomhed og isolation samt manglende muligheder for sårbare personer, bl.a. personer med handicap; understreger behovet for at prioritere udvikling og tilstrækkelig finansiering af strategiske sektorer såsom vedvarende energi, bæredygtig turisme, digital innovation og infrastruktur på en måde, der er skræddersyet til den enkelte regions økonomiske potentiale og ressourcer, med henblik på at skabe bredere betingelser for endogen vækst og afbalanceret udvikling på tværs af alle regioner, navnlig landdistrikter, fjerntliggende og mindre udviklede områder, grænseregioner, øer og regioner i den yderste periferi; minder om vigtigheden af stærke forbindelser mellem land og by samt særlig støtte til kvinder i landdistrikterne;

18. understreger behovet for en skræddersyet tilgang til regionerne i den yderste periferi, som defineret i artikel 349 i TEUF, idet de står over for unikke og kumulative strukturelle udfordringer på grund af deres afsides beliggenhed, lille markedsstørrelse, sårbarhed over for klimaforandringer og økonomisk afhængighed; understreger, at disse permanente begrænsninger, herunder den lokale økonomis lille størrelse, den store afstand til det europæiske fastland, beliggenheden nær tredjelande, den dobbelte afsondrethed for de fleste af dem og den begrænsede diversificering af den produktive sektor, resulterer i ekstraomkostninger og reduceret konkurrenceevne, hvilket gør deres tilpasning til den grønne og den digitale omstilling særlig kompleks og dyr; understreger deres store potentiale for bl.a. gennem forbedret regional konnektivitet at videreudvikle centrale sektorer såsom den blå økonomi, bæredygtigt landbrug, vedvarende energi, rumaktiviteter, forskning eller økoturisme; gentager sin mangeårige opfordring til Kommissionen om at tage behørigt hensyn til indvirkningen af alle nyligt foreslåede lovforslag på regionerne i den yderste periferi med henblik på at undgå uforholdsmæssigt store regelbyrder og en negativ indvirkning på disse regioners økonomi;

19. understreger, at byer og storbyområder har deres egne udfordringer såsom betydelige fattigdomslommer, boligproblemer, trafikbelastning og dårlig luftkvalitet, hvilket skaber udfordringer for den sociale og økonomiske samhørighed, der er skabt af en uharmonisk territorial udvikling; understreger behovet for en specifik dagsorden for byer og opfordrer til at uddybe deres forbindelser med funktionelle byområder og inddrage mindre byer, så de økonomiske og sociale fordele spredes mere jævnt over hele

området; gør opmærksom på behovet for at forbedre koordineringen mellem initiativerne under EU's dagsorden for byerne og samhørighedspolitikkens instrumenter og fremme en integreret tilgang, hvor der tages hensyn til særlige territoriale forhold og nye udfordringer; opfordrer endvidere til, at regionale og lokale myndigheder samt byer og myndigheder i byer får mere direkte adgang til EU-finansiering, bl.a. ved at udvide anvendelsen af integrerede territoriale investeringer (ITI);

20. understreger behovet for at fortsætte og styrke investeringer i prisoverkommelige boliger inden for rammerne af samhørighedspolitikken og anerkende deres betydning for både regioner og byer; fremhæver behovet for at foretage ændringer, der gør det muligt at investere i boliger på baggrund af flere end de to nuværende muligheder (energieffektivitet og socialt boligbyggeri); understreger den vigtige rolle, som samhørighedspolitikken spiller for gennemførelsen og koordineringen af disse initiativer; mener endvidere, at det er vigtigt at medtage prisoverkommelige boliger i Urbact-initiativet;

21. understreger den strategiske betydning af stærke grænseregioner for EU's sikkerhed og modstandsdygtighed; opfordrer Kommissionen til at støtte de medlemsstater og regioner, der er berørt af Ruslands angrebskrig mod Ukraine, især de regioner, der ligger ved EU's østlige grænse, ved at revidere retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte[1], gennem målrettede værktøjer og investeringer under samhørighedspolitikken og ved at støtte dem i fuldt ud og på en fleksibel måde at udnytte de muligheder, som samhørighedsfondene – herunder Interreg – giver, for at hjælpe dem med at håndtere krigens skadelige socioøkonomiske konsekvenser for deres befolkning og område; opfordrer endvidere til, at der ydes støtte til regioner, der grænser op til kandidatlande såsom Ukraine og Moldova, for at styrke forbindelserne hermed og fremme deres EU-integration;

22. fremhæver merværdien ved territorialt samarbejde i almindelighed og grænseoverskridende samarbejde i særdeleshed; understreger betydningen af Interreg for grænseoverskridende regioner, herunder regioner i den yderste periferi; understreger Interregs vigtige rolle med hensyn til at bidrage til udviklingen af disse regioner og overvinde grænseoverskridende hindringer, herunder bl.a. opbygning af tillid på tværs af grænserne, udvikling af transportforbindelser, kortlægning og reduktion af juridiske og administrative hindringer og øget levering og brug af grænseoverskridende offentlige tjenester; betragter Interreg som det vigtigste EU-instrument til at tackle de vedvarende

---

1 Kommissionens meddelelse af 29. april 2021 med titlen "Retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte" (EUT C 153 af 29.4.2021, s. 1).

grænseoverskridende hindringer, som beredskabstjenesterne står over for, og foreslår et mere fremtrædende fokus på beredskabstjenesterne; understreger, at grænseoverskridende regioner, herunder områder ved EU's ydre grænser, der grænser op til aggressorlande, ofte er konfronteret med særlige udfordringer; mener, at EU's grænseregioner, der står over for mange udfordringer, skal støttes, og er af den opfattelse, at de skal tildeles flere midler; glæder sig over den nye forordning om BRIDGEforEU; fremhæver betydningen af mindre og grænseoverskridende projekter og understreger behovet for en effektiv gennemførelse på stedet; opfordrer Kommissionen til at tilskynde medlemsstaterne til aktivt at støtte oplysningskampagner i grænseregioner for at maksimere virkningen af grænseoverskridende samarbejde;

23. minder om behovet for at "støtte samhørigheden" i stedet for blot at forlade sig på princippet om "ikke at skade samhørigheden", hvilket betyder, at ingen foranstaltninger må hæmme konvergensprocessen eller bidrage til regionale forskelle; opfordrer til en stærkere integration af disse principper som tværgående principper i alle EU's politikker for at sikre, at de støtter målene om social, økonomisk og territorial samhørighed, jf. artikel 3 og 174 i TEUF; opfordrer endvidere Kommissionen til at udstede specifikke retningslinjer for, hvordan disse principper kan gennemføres og håndhæves på tværs af EU's politikker, idet der lægges særlig vægt på EU-rettens indvirkning på mindre udviklede regioners konkurrenceevne; gentager, at nye lovgivningsforslag skal tage behørigt hensyn til lokale og regionale forhold; foreslår, at Kommissionen benytter sig af innovative værktøjer såsom RegHub (netværk af regionale knudepunkter) til at indsamle data om virkningen af EU's politikker i regionerne; understreger i den henseende behovet for at styrke den territoriale konsekvensanalyse af EU-lovgivning, samtidig med at de territoriale aspekter af andre relevante politikker styrkes; insisterer på, at fremme af samhørighed også skal ses som et middel til at fremme solidaritet og gensidig støtte mellem medlemsstaterne og deres regioner; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fortsætte deres bestræbelser med hensyn til kommunikation om og synliggørelse af fordelene ved samhørighedspolitikken, så EU's indflydelse bliver håndgribelig for borgerne, og den kan fungere som et vigtigt redskab til imødegåelse af EU-skepsis; glæder sig over lanceringen af den flersprogede version af Kohesio-platformen;

24. bemærker med bekymring de seneste års alvorlige fald i medlemsstaternes nationale finansieringsniveauer til deres fattigere regioner; minder om betydningen af at overholde EU-reglen om additionalitet; opfordrer Kommissionen til at sikre, at nationale myndigheder i behørig grad tager hensyn til den interne samhørighed i forbindelse med udarbejdelsen og gennemførelsen af projekter under struktur- og investeringsfondene;

25. insisterer på, at samhørighedspolitikken ud over at være tilpasset til

regionale behov også skal tilpasses til den mindste skala, dvs. at midlerne skal være tilgængelige for de mindste projekter og de mindste projektansvarlige; påpeger, at deres initiativer ofte er de mest innovative og har en betydelig indvirkning på udviklingen af landdistrikterne; gentager, at disse midler bør være tilgængelige for alle uanset deres størrelse eller omfang; bifalder Samhørighedsalliancens opfordring til "En samhørighedspolitik efter 2027, der ikke lader nogen i stikken";

26. understreger, at forsinkelser i FFR-forhandlingerne samt det forhold, at medlemsstaterne har sat større fokus på programmeringen af midler fra genopretnings- og resiliensfaciliteten, førte til betydelige forsinkelser i programmeringsperioden 2021-2027; understreger betydningen af en rettidig aftale om den næste finansieringsramme og opfordrer derfor til, at forhandlingerne om forordningen om fælles bestemmelser og budgettet afsluttes mindst et år før starten på den nye finansieringsperiode, således at medlemsstaterne kan udvikle deres nationale og regionale finansieringsstrategier i god tid for at sikre en vellykket overgang til den næste finansieringsperiode og videreførelse af eksisterende projekter under de europæiske struktur- og investeringsfonde;

27. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Det Europæiske Regionsudvalg og de nationale og regionale parlamenter i medlemsstaterne.